

Arbetslagsspecifika PEFC-krav

Iståndsättningsdikning

För projektplanering

kmy

FÖRENINGEN FÖR HÅLLBART SKOGSBRUK RF

Vad ingår i listan för arbetslagsspecifika PEFC-krav?

Detta dokument sammanfattar de krav ur PEFC FI 1002:2022 Krav på en hållbar skötsel och användning av skog som bör beaktas vid planeringen av iståndsättningsdikningsprojekt. I dokumentet ingår också de krav som gäller för utförande arbete så att de kan beaktas i instruktionerna som ges till den utförande parten.

Detta dokument är en sammanfattning av de krav som gäller för iståndsättningsdikning. Standardens mer detaljerade formulering kan man bekanta sig med [här](#).

Krav som gäller för arbetsgivare kan man bekanta sig med i dokumentet PEFC-krav för arbetsgivare. Krav som gäller för entreprenadavtal behandlas i dokumentet PEFC-krav för entreprenadgivare.

I verksamheten iaktas gällande lagstiftning som för skogsbruket innebär främst skogs-, miljö-, och arbetslagstiftning. Iakttagandet av lagstiftningen beskrivs i PEFC-standardens krav 6.3 *Lagstadgade krav följs*. Eftersom lagstiftningen utgör grunden för all verksamhet, har lagstadgade krav inte skilt beskrivits i de arbetslagsspecifika kraven.

I detta dokument ingår också länkar till övriga instruktioner gällande kraven.

November 2022
Föreningen för hållbart skogsbruk står för
upprätthållandet och uppdateringar av detta
dokument

Dokumentet hittas på adressen
www.kestavametsa.fi

kmy

kestävämetsä.fi

Krav 6.6 (kriterium 22)

Förutsättningarna för säkert och högklassigt arbete tryggas

- Arbetets utförare ska ha tillgång till allmänna instruktioner för utförande av arbetet.
- Arbetets utförare ska ha tillgång till allmänna instruktioner gällande arbets säkerhet.
- Den som utför arbetet ska informeras om arbets specifika/arbetsplats specifika faktorer och terrängavsnitt som kan äventyra arbets säkerheten.
- Den som utför arbetet har fått arbets specifika/arbetsplats specifika instruktioner och kartor där behandlingsområdet är avgränsat och kvalitets-, miljö- och arbets säkerhetskrav samt andra krav är beaktade.
- Arbetsinstruktioner ska vara på ett språk som den som utför arbetet förstår.
- Beställaren ansvarar för att en oklar avgränsning av behandlingsområde samt eventuella särskilt värdefulla naturobjekt som är svåra att upptäcka markeras i terrängen, ifall inget annat överenskommit skriftligen.

Krav 8.8 (kriterium 28)

Skogarna nedskräpas inte vid skogsbruksåtgärder

- Det lämnas inte kvar plast- och metallavfall eller farligt avfall i skogarna.
- Anvisningar om korrekt avfallshantering ska finnas i organisationens allmänna instruktioner.

Krav 8.10 (kriterium 9)

Naturvärden i skyddsområden bevaras

- Aktörerna bör veta var skyddsområden och områden som ingår i nätverket Natura 2000 ligger.
- I Naturaområden utförs skogsbruksåtgärder i överensstämmelse med kraven i den lag genom vilken Naturaområdet har inrättats. Dessutom iakttas den användnings- och skötselplan eller motsvarande som miljömyndigheten och markägaren gemensamt har kommit överens om.

Krav 8.11 (kriterium 10)

Naturvärden i skyddsområden bevaras

- Naturtyper skyddade i naturvårdslagen får inte förändras på sätt som äventyrar deras särdrag.
- Användning och skötsel av objekt skyddade i skogslagen ska utföras så att livsmiljöernas särdrag bevaras eller förstärks.
- De naturliga förhållandena i vattennaturtyper i naturtillstånd som är skyddade enligt vattenlagen får inte äventyras.
- De särdrag som tryggar biologiska mångfalden i följande naturskyddsmässigt värdefulla livsmiljöer bör bevaras vid alla åtgärder:
  - Dödisgropar och naturligt trädlösa eller trädfattiga solexponerade sluttningar
  - odikade kärr
  - odikade brunmossmysrar och örtrika starrmysrar
  - lövträdsdominerade lundar
  - gammelskogar
  - svämskogar och lövsumpskogar i naturtillstånd

Krav 8.12 (kriterium 12)

Kända livsmiljöer för hotade arter tryggas

- Den i samarbete med skogs- och miljöförvaltningen utarbetade [verksamhetsmodellen](#) för användning av uppgifter om förekomsten av hotade arter används i arbetsplaneringen.
- Alla aktörer bör veta om eventuella kända livsmiljöer där hotade arter påträffats inom behandlingsområdet.
- Vid alla åtgärder ska man trygga:
  - Livsmiljöer för arter som kräver särskilt skydd, vilka de regionala NTM-centralerna har avgränsat och informerat om till objektets ägare och/eller innehavare
  - föröknings- och rastplatser för de djurarter som anges i bilaga IV (a) till habitatdirektivet
  - kända livsmiljöer för andra hotade arter.

Krav 8.16 (kriterium 11)

Torvmarksnaturens mångfald och ekosystemtjänster bevaras

- Torvmarker som till vattenhushållningen är i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd nydikas inte.
  - Med nydikning avses inte sådan grävning av enstaka utfallsdiken på torvmarker i naturtillstånd som är nödvändig av dikningstekniska orsaker.
  - Odikade delar av ett torvmarksområde som ingår i ett iståndsättningsdikningsprojekt kan dikas ifall det är ändamålsenligt med tanke på regleringen av vattenhushållningen i området och det inte märkbart äventyrar torvmarks- och skogsnaturens mångfald i området.
  - Kriteriet begränsar inte sådan reglering av vattenhushållningen på förnyelseeytor på torvmarker som eventuellt krävs enligt skogslagen och inte heller sådana dikningar som avses i lagen om stöd för nyskiften (1423/2014).
- Iståndsättningsdikning utförs bara i områden där dikningen klart har ökat trädbeståndets tillväxt. Torvmarker med låg virkesproduktionspotential låter man återgå till naturtillstånd.
  - Iståndsättningsdikning görs endast där det på basen av växtplatsens bördighet, värmesumma samt existerande trädbestånd bedöms vara ekonomiskt lönsamt.
  - Som ändamålsenliga iståndsättningsdikningsobjekt betraktas inte torvmarker där den årliga virkesproduktionsförmågan är under en kubikmeter per hektar och som inte omfattas av förnyelseskylldighet enligt 5 a § i skogslagen.
  - I kanten av öppna torvmarker och torvmarker som ska återställas i naturtillstånd kvarlämnas på övergångszoner som tydligt avviker från den övriga terrängen en minst 10 meter bred skyddszon, där endast dikning i syfte att återföra vatten till skyddade torvmarker eller andra torvmarker i naturtillstånd som torkats ut på grund av dikning är tillåtet.

- För en iståndsättningsdikning ska göras en dikningsplan samt en vattenvårdsplan. De planerade vattenskyddsåtgärderna ska förverkligas på ett ändamålsenligt sätt.
  - Till vattenvårdsplanen ingår bl.a.:
    - effekten av iståndsättningsdikningen på yt- och grundvattennivån
    - kunnostusojitukseen liittyvien toimenpiteiden vaikutus pinta- ja pohjavesien pinnan korkeuteen
    - beaktande av sådana värdefulla livsmiljöer som definieras i punkt 8.11
    - risken för eventuell markerosion till följd av iståndsättningsdikning
    - lutningsförhållanden och avledning av vatten från dikningsområdet
    - vattenvårdsåtgärder och deras omfattning.
- Om ett dikningshögläggingsprojekt är större än ringa och vatten leds till ett nedre vattendrag ska man enligt vattenlagen göra en anmälan till NTM-centralen.
- Vid skötsel av torvmarksskogar ska aktörerna ha tillgång till anvisningar om ändamålsenliga markberedningsmetoder. Anvisningarna ska grunda sig på aktuell information som beaktar den klimatpåverkan som behandlingen av torvmarker har. [Råd i god skogsvård](#) kan användas som källa för ytterligare information.

Krav 8.17 (kriterium 17)

Vid arbeten intill vattendrag och småvatten beaktas vattenvården och naturvården

- Vid vattendrag och källor bör lämnas en skyddszon där dikning är förbjudet.
- Krav på bredd av skyddszoner:
  - Vid vattendrag och källor ska skyddszonen vara i medeltal minst 10 m bred och på alla ställen minst 5 m bred.
  - Vid dikeslika, uträtade och rensade bäckar vars fåra är under 2 meter bred ska skyddszonen vara minst 5 meter bred.
  - Skyddszonen för dikeslika, uträtade och rensade bäckar vars fåra är under 2 meter bred och där det finns ett naturligt laxbestånd ska skyddszonen ska vara i medeltal minst 10 meter bred (för identifieringen av dessa objekt kan man använda sig av det öppet tillgängliga material som gäller laxbeståndets förekomst).
- I fall där sådan reglering av vattenhushållningen som förutsätts i vattenlagen kräver att en bäck som har förlorat sitt naturtillstånd rensas och att man rör sig inom en skyddszon, kan man vid behov avvika från skyddszonskraven i det område som behöver rensas.
- Fårans struktur får inte förstöras vid korsning av vattendrag och vattenledande spårbildningar får inte uppkomma längs fåran.
- I samband med förnyelseavverkningar där vattnet leds i ett utfallsdike måste ändamålsenliga vattenskyddsåtgärder vidtas.

Krav 8.18 (kriterium 19)

Grundvattnets kvalitet tryggas vid skogsbruksåtgärder

Arbetets planerare samt utförare ska ha tillgång till information om var klassificerade grundvattenområden ligger.

Krav 8.19 (kriterium 27)

Allemansrätten tryggas och möjligheterna att ta sig fram längs friluftsleder säkerställs

- Det får inte bli avbrott i märkta friluftsleder på grund av dikning.
- Fasta konstruktioner som har byggts för friluftsleder bevaras vid skogsbruksåtgärder.

Krav 8.20 (kriterium 30)

Fasta fornlämningar bevaras

- Objekt som i fornminneslagen definierats som fornlämningar får inte utgrävas, överhöljas, ändras, skadas, borttagas eller på annat sätt rubbas.
- Enligt Museiverkets anvisningar är en 2 meters skyddszon tillräckligt bred för ett objekt som är synligt ovanför markytan.
- Arbetets planerare samt utförare ska vara informerade om eventuella kända fornlämningar på arbetsobjektet. Information om fasta fornminnen och var de kan hittas finns på [Museiverkets webbplats](#) kulturmiljöns tjänsteportal.